

Είσαι ό,τι τρως – Είσαι με όποιους τρως
Όψεις της διατροφής στον αρχαίο κόσμο
Κύκλος Διαλέξεων – Αφορμή συζητήσεων
Στη Δημοτική Βιβλιοθήκη Κομοτηνής

Το Τμήμα Ιστορίας και Εθνολογίας του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης και η Δημοτική Βιβλιοθήκη Κομοτηνής στο πλαίσιο των δράσεων της με την ΚΟΙΣΕΠ «Κομοτηνή εν δράσει» σας προσκαλούν στον κύκλο διαλέξεων – αφορμή συζητήσεων με τίτλο «Είσαι ό,τι τρως – Είσαι με όποιους τρως: Όψεις της διατροφής στον αρχαίο κόσμο.»

Στον κύκλο διαλέξεων «Είσαι ό,τι τρως – Είσαι με όποιους τρως: Όψεις της διατροφής στον αρχαίο κόσμο» θα παρουσιαστούν διατροφικές πρακτικές από τα αρχαϊκά χρόνια ως την ύστερη αρχαιότητα.

Θα ξεκινήσουμε από τις βρεφικές απαρχές, με την πρώτη τροφή που γεύονταν οι άνθρωποι, το μητρικό γάλα. Θα μιλήσουμε για τον θηλασμό, ως φαινόμενο διατροφικό, αλλά και κοινωνικά προσδιοριζόμενο, και θα εξετάσουμε τον χρόνο και τρόπο απογαλακτισμού και τη σημασία του για την ανάπτυξη των βρεφών. Θα στρέψουμε όμως το βλέμμα μας και στις μητέρες και, με τη βοήθεια γραμματειακών και αρχαιολογικών μαρτυριών, θα προσπαθήσουμε να κατανοήσουμε και να ερμηνεύσουμε τη στάση τους απέναντι στον θηλασμό.

Κι ύστερα, από τους σκιερούς γυναικωνίτες, θα επισκεφθούμε τα πολύβουα αρχαία συμπόσια. Θα παρατηρήσουμε τον χώρο που διεξάγονταν και την επίπλωσή τους, θα αντικρίσουμε τα σκεύη παρασκευής και σερβιρίσματος. Θα μιλήσουμε τη γλώσσα της εικονογραφίας των αρχαίων αγγείων, ώστε να μυηθούμε στην εθιμοτυπία της οινοποσίας και στις πολλές και ποικίλες δραστηριότητες των συμποσιαστών. Θα δούμε πώς το φαγητό στο αρχαίο συμπόσιο δεν καταναλωνόταν απλώς, αλλά αποκρυστάλλωνε, ως πολύσημο σύμβολο, κοινωνικές ιδεολογίες και πνευματικές ανησυχίες.

Κι απ' τις εύθυμες συζητήσεις των συμποσιαστών θα μεταφερθούμε στους φιλοσοφικούς κύκλους των ύστερων χρόνων της αρχαιότητας, που προέτρεπαν στην χορτοφαγία. Θα ακούσουμε τους εθνικούς φιλοσόφους, συνεχίζοντας μια μακρά παράδοση της φιλοσοφίας, να συστήνουν την αποχή από τη βρώση ζώων ως μέσο για να εξασφαλίσουν την υγεία και την ευεξία, για να αντέξουν τις προκλήσεις του φιλοσοφικού βίου και για να επιτύχουν τους πνευματικούς τους στόχους.

Ωστόσο, αυτή η ατμόσφαιρα νηστείας, πειθαρχίας και ευσέβειας αποτελούσε μία μόνο πτυχή της διατροφής στο γέρμα της αρχαιότητας. Από τα μαγικά φίλτρα που είχαν τη δύναμη να θεραπεύσουν, αλλά και να σκοτώσουν, ως τα εμπλουτισμένα με βότανα κρασιά του Διοσκουρίδη, θα εξερευνήσουμε επίσης την ιδέα της παρασκευής και βρώσης συγκεκριμένων σκευασμάτων στο πλαίσιο μαγικών τελετουργιών. Κι ακόμα, θα δώσουμε (και θα παρουσιάσουμε) μαγικές συνταγές, καθώς θα συζητάμε για ένα

ιδιότυπο είδος μαγικής μαγειρικής που αξιοποιούσε τις φυσικές και μεταφυσικές ιδιότητες καθημερινών υλικών, κάποια εκ των οποίων ακόμα και σήμερα έχουμε στις κουζίνες μας.

Οι διαλέξεις είναι σχεδιασμένες ώστε να αποτελέσουν αφορμή συνάντησης ανάμεσα στους επιστήμονες και στο κοινό. Οι ακροατές ενθαρρύνονται να συμμετέχουν στις συζητήσεις που ακολουθούν μετά από κάθε ομιλία και να εκφράσουν τις απορίες, τις σκέψεις και τους προβληματισμούς τους.

Διαλέξεις

Πέμπτη 11 Απριλίου, 18:00

Μια βιοαρχαιολογική έρευνα για τον θηλασμό και τη βρεφική υγεία στις ανθρώπινες κοινωνίες

Εισηγήτρια: Ελισσάβετ Γκανιάτσου, Μεταδιδάκτωρ Φυσικής Ανθρωπολογίας, Τμήμα Ιστορίας και Εθνολογίας, Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης

Πέμπτη 25 Απριλίου, 18.00

Το συμπόσιο μέσα από την αγγειογραφία

Εισηγήτρια: Αμαλία Αβραμίδου, Επίκουρη Καθηγήτρια, Τμήμα Γλώσσας, Φιλολογίας και Πολιτισμού Παρευξείνιων Χωρών, Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης

Πέμπτη 23 Μαΐου, 18.00

Τρώγοντας τη δύναμη των θεών: η «βρώσιμη μαγεία» στις ελληνοαιγυπτιακές μαγικές φόρμουλες

Εισηγητής: Μάριος Κουτσούκος, Διδάκτωρ Αρχαίας Ιστορίας, Department of Archaeology, Classics and Egyptology, Πανεπιστήμιο Liverpool

Vegetarians και vegans στην ύστερη αρχαιότητα: η παράδοση της φιλοσοφικής χορτοφαγίας

Εισηγήτρια: Ελένη Φάσσα, Επίκουρη Καθηγήτρια, Τμήμα Ιστορίας και Εθνολογίας, Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης

Διοργάνωση-Συντονισμός: Ελένη Φάσσα